

29.08.2017

Pormestari

56 §**Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksiksi ionisoivasta säteilystä**

HEL 2017-008459 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon valtioneuvoston sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksista ionisoivasta säteilystä:

Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä selkeyttää nykyistä tilannetta, jossa määräykset, suositukset ja ohjeet ovat hajallaan lainsäädännössä, asetuksissa ja Säteilyturvakeskuksen säteilyturvallisuusohjeissa (ST-ohjeet). Viimeksi mainitut ovat turvallisuusluvan haltijalle olleet käytännössä tärkein ohjeistus. Niiden ongelmana on ollut se, että samoja asioita on käsitelty useassa eri aikaan vahvistetussa ohjeessa.

Yleisenä huomiona Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota laajamittaiseen säteilyvaaratilanteeseen varautumisen haasteisiin. Säteilyvaaratilanteessa toimiville on annettu annosrajoja, mutta resurssien turvaaminen laajamittaisessa ja pitkäaikaisessa tilanteessa voi olla vaikeaa. Voi syntyä tilanne, jossa toimijoilla ei ole riittävästi asiantuntijoita ohjaamaan ja valvomaan toimintaa ja myös riittävän mittauskapasiteetin turvaaminen voi olla haastavaa.

Yksityiskohtaiset kommentit:

Valtioneuvoston asetusluonnoksen 16 §:ssä ja siihen liittyvässä taulukossa 2 mainitaan avolähteet, mutta niitä ei ole mainittu eikä määritelty lakiehdotuksessa. Avolähde on kuitenkin säteilyturvakeskuksen ST-ohjeissa yleisesti käytetty termi.

Valtioneuvoston asetusluonnoksen 17 ja 18 §:ssä on säteilyturvallisuusasiantuntijan tehtävät kuvattu tarkasti, mutta säteilyturvallisuusvastaavan tehtäviä ei ole mainittu. Säteilyturvallisuusvastaava kuitenkin hoitaa kyseisiä tehtäviä, jos 17 §:n 1 momentin vaatimus ei toiminnanharjoittajan osalta täyty.

Liitteessä 1 suureiden määritelmät olisivat havainnollisempia, jos yksiköt olisivat mukana taulukossa, jolloin erillistä yksikkö- ja tunnustaulukkoa ei tarvita. Taulukon 2. rivillä yksikkö on virheellisesti grey, pitää olla gray kuten 1. rivillä.

Taulukon 2 kohtaa avolähteet laboratorioissa on tarpeen tarkistaa siltä osin, pitäisikö suurin aktiivisuus kertomisen sijaan jakaa toiminnan mu-

29.08.2017

Pormestari

kaan annetulla luvulla tai muuttaa lukujen arvoja. Nyt erityisen riskialttiissa työssä aktiivisuutta pienennetään ennen vapaarajaan vertaamista ja yksinkertaisessa käsittelyssä taas suurennetaan.

Valtioneuvoston asetusluonnoksen 50 ja 51 §:n osalta ehdotuksessa periaatteet on kirjoitettu hyvin auki, mutta itse asetustekstissä vastuu- ja kustannusjako jäävät hieman epäselviksi. Suunnittelun kannalta on säteilyvaaratilanteissa suuri merkitys varautumisen tasolla (välineistö, robotiikka ja muu tarvittava kalusto).

Lausuntopyyntöjä koskevissa asetuksissa liikenneliikelaitoksen (HKL) toimintojen kannalta keskeisiä ovat erityisesti asetusten luonnonsäteilyä koskevat säädösehdotukset. Luonnonsäteilyä käsitellään yksityiskohtaisesti Säteilylain 18 luvussa sekä valtioneuvoston asetusluonnoksen 12 luvussa sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetusluonnoksen 6 luvussa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetusluonnoksen 20 §:ssä mainitut radonpitoisuuden ja radonaltistuksen viitearvot ovat asianmukaisia.

HKL mittaa säännöllisesti omavalvonnalla ja asiantuntijoiden avulla radonsäteilyä metrotunneleissa ja muissa tunneliin liittyvissä tiloissa. Metro tunnelialueella työskentelevän henkilöstön sekä erityisesti sade- ja pohjavesipumppaamoissa tilapäisesti työskentelevien säteilyannosmääriä seurataan ja tarvittaessa käynnistetään asianmukaiset toimenpiteet sekä annetaan tarvittavat ohjeet säteilyaltistuksen pitämiseksi säädetyissä raja-arvoissa.

Uudessa kalliotunnelissa säteily voi heti louhinnan jälkeen ylittää viitearvon huomattavasti. Säteilyn määrää voidaan kuitenkin alentaa merkittävästi tuuletuksella. Metrojunien aiheuttama mäntäefekti tuulettaa käytössä olevaa tunnelia tehokkaasti. Helsingin nykyisessä metrotunnelissa radonista aiheutuva säteily onkin vähäistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta ionisoivasta säteilystä
- 2 Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä
- 3 Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta ionisoivasta säteilystä
- 4 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä

29.08.2017

Pormestari

- 5 HKL:n lausunto 21.8.2017
6 Pelastuslaitoksen lausunto 21.8.2017
7 Kaupunkiympäristön ympäristöpalvelut -yksikön lausunto 9.8.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kymp
HKL
Pel

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa valtioneuvoston sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetusluonnoksista ionisoivasta säteilystä 31.8.2017 mennessä. Lausuntopyyntöön tiukka ja ehdoton aikataulu johtuu säteilyturvallisuusdirektiivin täytäntöönpanon päivämäärästä, joka on 6.2.2018.

Molemmat ehdotetut asetukset liittyvät säteilylainsäädännön kokonaisuudistukseen sekä EU:n uuden säteilyturvallisuusdirektiivin kansalliseen täytäntöönpanoon. Valtioneuvoston asetuksella on myös tarkoitus korvata säteilyasetus (1512/1991).

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja on 13.1.2017 § 7 antanut kaupungin puolesta lausunnon säteilylain kokonaisuudistuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta ionisoivasta säteilystä
2 Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä
3 Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta ionisoivasta säteilystä

29.08.2017

Pormestari

- 4 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä
- 5 HKL:n lausunto 21.8.2017
- 6 Pelastuslaitoksen lausunto 21.8.2017
- 7 Kaupunkiympäristön ympäristöpalvelut -yksikön lausunto 9.8.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kymp
HKL
Pel

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2017

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 56 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2017

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 30.08.2017.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566